

KRIISITALOUSTIETEEN KURSSI 2011

Päivitetty 8.12.2011 (lopullinen, mutta lisäys tehty 12.12.2011)

LISÄYS 12.12.2011. Tenttivastaukset pyydetään palauttamaan ensi sijassa laitoksen 3.kerroksen käytävälle (viikon aikana) sijoitettavaan valkoiseen laatikkoon. Ne voi myös palauttaa Prof. Vesa Kanniaisen lokeroon saman kerroksen käytävällä, kuten alla on ilmoitettu.

Politiikan ja talouden tutkimuksen laitos, Helsingin yliopisto

Luennoitsijat: Vesa Kanniainen, Tuomas Malinen, Anssi Kohonen, Matthijs Lof, Helinä Laakkonen

Ajankohta: 4.11 – 9.12.2011, perjantaisin 10-12.

Taso: Perusopiskeluvaiheessa olevat opiskelijat

Huom. Materiaali käsitellään luennoilla. Nettiin ei tule materiaalia.

Kurssin suoritus: kotitentti

Luentomateriaali ei tule jakoon eikä se tule nettiin. Opiskelijoita kehoitetaan tekemään luentojen avainsanoista muistiinpanoja. Kurssi suoritetaan kotitenttinä. Opiskelijoille jaetaan kuhunkin luentoan liittyvät kotitehtävät viimeisellä luennolla. Tehtävät on käsiteltävä luentomateriaalin hengessä mutta omia täydentäviä kirjallisuushakuja hyödyntäen. Vastaukset laaditaan tekstinkäsittelyllä; kunkin tehtävän käsittelyn minimipituus on A4-arkki.

Vastausten palautus

Tehtävien vastaukset palautetaan 7 vuorokauden kuluessa professori Vesa Kanniaisen lokeroon (Economicum/3. kerros) paperikopiolla. Vastausten tulee olla lokerossa 16.12.2011 mennessä. Kaikilla on saman verran aikaa: myöhästyneitä palautuksia ei oteta käsiteltäväksi. Sähköpostipalautuksia ei käsitellä.

Vastausten arvostelu

Vastaukset arvostellaan ”hyväksytty/hylätty” periaatteella. Kurssin hyväksytty suoritus tuottaa 5 opintopistettä.

KIRJALLISUUTTA (täydennetään kurssin aikana)

Monografiat:

Ferguson, N., *Rahan nousu. Maailman rahoitushistoria*, Terra Cognita, 2009.

Friedman, M. (1962), *Capitalism and Freedom*, The University of Chicago Press, Chicago.

Keynes, J.M. *General Theory of Employment, Interest and Money*, 1936.

Krugman, P., *Lama*, WS Bookwell Oy, 2009.

Minsky, H.P., *Stabilizing An Unstable Economy*, McGraw-Hill, 2008.

Reinhart, C., and K.S. Rogoff, *This Time Is Different. Eight Centuries of Financial Folly*, Princeton University Press, 2009.

Roubini, N. and Mihm, S., *Crisis Economics. A Crash Course in the Future of Finance*, suom. *Kriisitaloustiede*, Terra Cognita, 2011.

Tausta-artikkelit:

(i) KANNIAINEN

Akerlof, G. A. ja Romer, P.M. (1993), "Looting: The Economic Underworld of Bankruptcy for Profit", *Brookings papers on Economic Activity* 2:1–73.

Cooper, G. (2009), *The Origin of Financial Crises: Central Banks, Credit Bubbles and the Efficient Market Fallacy*, Harriman House Ltd, Lontoo.

Fama, E. F. (1963), "Mandelbrot and the Stable Paretian Hypothesis", *The Journal of Business* 36: 420–429.

Grossman, S. J. ja Stiglitz, Joseph, E. (1980), "On the Impossibility of Informationally Efficient Markets". *American Economic Review* 70: 393–408.

Grossman, R.S., "The Shoe That Didn't Drop: Explaining Banking Stability During the Great Depression", *The Journal of Economic History*, 54, 654-682.

Kaminsky, G.L., and Reinhart, C.M., "The Twin Crises: The Causes of Banking and Balance-of-Payments Problems", *American Economic Review*, 89, 1999, 473-500.

Kumhof, M., and Ranciere, R., "Inequality, Leverage and Crises", *IMF Working Papers* 10/268, 2010.

Lorenzoni, G., "Inefficient Credit Booms", *Review of Economic Studies*, 75, 2008, 809-833.

Mandelbrot, B. (1963), "The Variation of Certain Speculative Prices", *The Journal of Business* 36: 394–419.

Mauro, P., Sussman, N., and Yafeh, Y., "Emerging Market Spreads: Then Versus Now", *Quarterly Journal of Economics*, 2002, 695-733.

Ofek, E., and Richardson, M., "DotCom Mania: The Rise and Fall of Internet Stock", *Journal of Finance*, LVIII, 2003, 1113-.

Rothbard Murray, N., America's Great Depression, löytyy Googlella.

EU:n velkakriisin anatomia: CESifo DICE Report 3/2011 (Autumn), jossa artikkelit:

- von Hagen, Juergen

-

“The Sustainability of Public Finances in the EMU”

- Gros, Daniel and Thomas Mayer

“EFSF 2.0 or the European Monetary Fund”

(ii) KOHONEN YM.

Merkityt (*) viitteet valmentavat todennäköisesti parhaiten kokeeseen.

(*) Dornbusch R., Y. C. Park, and S. Claessens (2000); “Contagion: Understanding How It Spreads”, World Bank Research Observer, 15.

(*) Dungey M., R. Fry, B. Gonzalez-Hermosillo, and V. L. Martin (2005): “Empirical Modelling of Contagion: A Review of Methodologies”, Quantitative Finance, 5.

(*) Pericoli M., and M. Sbracia (2003): “A primer on financial contagion”, Journal of Economic Surveys, 17.

Muuta kirjallisuutta teemasta:

Dungey M., and Martin V. L. (2007): “Unravelling Financial Market Linkages During Crises”, Journal of Applied Econometrics, 22.

Forbes K. J., and R. Rigobon (2002): “No Contagion, Only Interdependence: Measuring Stock Market Comovements”, Journal of Finance, LVII.

Forbes, K. J., and Rigobon, R., “No Contagion, Only Interdependence: Measuring Stock Market Comovements”, Journal of Finance, LVII, 2002, 2223-2261.

Clark and Large (2011) "Macroprudential Policy: Addressing the Things We Don't Know", Group of Thirty, Occasional Papers 83

<http://www.bankofengland.co.uk/publications/speeches/2011/speech518.pdf>

(iii) MALINEN

Brunnermeier, Markus. “Deciphering the liquidity and credit crunch 2007 - 2008”. Journal of Economic Perspectives, 2009:1, 77-100.

IMF, Global financial stability report, 2009.

<http://www.imf.org/external/pubs/ft/gfsr/2009/02/index.htm>.

Jorda, O., Schularick, M., and Taylor, A.M., "Financial Crises, Credit Booms, and External Imbalances: 140 Years of Lessons", IMF Economic Review, 2011, forthcoming.

Kanniainen V. ja Malinen T., "Talouskriisin taustat: politiikkavirheet, sairaat kannusteet vai molemmat?", Kansantaloudellinen aikakauskirja 2010:1, 24 - 43.

Krugman, Paul. "The Return of Depression Economics", 2008. Lontoo: Penguin Books.

Taleb, Nassim. "The Black Swan: The Impact of Highly Improbable", 2008. New York: Random House.

Tervala, Juha. "Yhdysvaltojen likviditeetti- ja pankkikriisi", Kansantaloudellinen aikakauskirja 2011: 3, 313-331.

Tett, Gillian. "Fools Gold: How Unrestrained Greed Corrupted a Dream, Shattered Global Markets and Unleashed a Catastrophe", 2009. Lontoo: Little Brown.

KURSSIIN KUULUU KUUSI LUENTOA

VESA KANNIAINEN

1. Mitkä ovat kysymykset: talouskriisien syyt, talouskriisien kuvaus, politiikka talouskriisien hallitsemiseksi. Varhaisemmat lamakaudet ihmiskunnan historiassa: aika ennen keskuspankkeja, kuplat, 1930-luvun suuren laman anatomia ja opetukset: USA:n keskuspankin rooli, Friedman-Schwartz propositio ym.
2. Kapitalistisen talouden epävakaas: klassinen makroteoria, Keynes toisinajattelijana, Minsky. Itävaltalainen koulu, kapitalismin puolustus ja löysän rahapolitiikan kritiikki: Friedmanin sääntö, Hayek, sääntelyn tarve ja sääntelyn kritiikki. Rahaekspansio, luottoekspansio. USA:n rahapolitiikka 2000-luvulla: Taylorin sääntö, Greenspan. EKP:n rahapolitiikan viritys 2000-luvulla: inflaationormi.
3. Rahoituksen teoria ja sen kritiikki: tehokkaiden markkinoiden hypoteesi, Grossman-Stiglitz propositio, Mandelbot/Fama ja paksut hännät, Taleb: mustat joutsenet, käyttäytymisrahoitusteorian toisinajattelijat Shiller, Akerlof-Romer: vararikolla rikkaaksi, Roubini. Rahapolitiikka ja asset-markkinoiden kuplat. Tulisiko rahapolitiikan virityksessä ottaa huomioon osakemarkkinakuplat vai ei? Gertler-Bernanke ym. kirjallisuus.

4. EU-maiden velkakriisi: EU-maiden vastuuton finanssipolitiikka 2000-luvulla, moral hazard, velkojen sosialisointi EU:n sisällä, miten Argentiina toipui, Kreikan ja Portugalin pelastaminen, EU:n vakausvälineiden taloustieteellinen arviointi. Onko Tobin vero oikea vai väärä ratkaisu pankkien sääntelylle? EU:n tulevaisuus: yhteismarkkinat, työn ja pääoman liikkuvuus, federaation teoria, optimaalinen valuutta-alue. Irtaantuuko Kreikka rahaliitosta?

ANSSI KOHONEN, MATTHIJS LOF, HELINÄ LAAKKONEN

5. Tartunta rahoitusmarkkinoilla (financial contagion); tartunnan eri määritelmät; esimerkkejä markkinaliikkeistä eri kriisien aikana (esim. valuuttamarkkinat Aasian kriisin aikaan, pörssikurssit Lehmanin konkurssin jälkeen, valtioiden velkakirjamarkkinat Euro-kriisin aikaan); empiirisiä tuloksia aiheesta. Systemiriski rahoitusmarkkinoilla.

TUOMAS MALINEN

6. USA:n finanssikriisi 2008-2009, sairaat rahoitusinnovaatiot, systemiriski ja hajauttamisen rajat, moral hazard, varjopankkijärjestelmä ja sääntelyn kiertäminen, Greenspan "put".